

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

No2

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2026

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, fevral.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukurimova Dinara Rustamxanovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikrarov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirathbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyeich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyea Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

TIJORAT BANKLARINING INVESTITSIYA LOYIHALARINI KREDITLASH MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	40
Faxriddinov Temur Faxriddin o'g'li	
TEMIR YO'L YO'LLARINI TA'MIRLASH KORXONALARINING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH OMILLARI.....	46
Allabergenov Sherzod Maksudbayevich	
BANKLARNI TRANSFORMATSIYALASH JARAYONIDA INVESTITSION KREDITLASHNING XORIJ TAJRIBASI.....	51
Tuxsanov Eldor Dilmurod o'g'li	
O'ZBEKISTONDA BUDJET OCHIQLIGINI TA'MINLASH BO'YICHA QONUNCHILIK BAZASINING EVOLYUTSIYASI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI.....	55
Mamanov Alisher Umbarovich	
ENERGETIKA TARMOG'I KORXONALARIDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH YO'LLARI.....	60
Xamdamova Gavxar Absamatovna	
SMART UNIVERSITET MODELINING XALQARO TAJRIBASI VA UNI YANGI O'ZBEKISTON TA'LIM TIZIMIGA MOSLASHTIRISH MASALALARI.....	65
Saloxiddinova Sitora Baxodir qizi	
IJTIMOIIY OBYEKTlarda QURILISH XIZMATLARINI MOLiyALASHTIRISHNING NAZARIY – ASOSIY TAMOIYILLARI.....	68
Gapparov Azim Qayumovich	
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARINING ISHLAB CHIQRISH FAOLIYATIGA RAQAMLI TRANSFORMATSIYANI JORIY ETISH ORQALI RAQOBATBARDOSHLIKNI TA'MINLASH.....	72
Zaripov Shoxboz Alijon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA MASOFAVIY BANK XIZMATLARINING IQTISODIY VA IJTIMOIIY BARQARORLIKKA TA'SIRI.....	75
Kolmatova Asila Menglimurod qizi	
РОЛЬ GREEN BONDS В МЕЖДУНАРОДНОЙ ФИНАНСОВОЙ СТРАТЕГИИ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ.....	81
Н.Т. Бекназарова	
BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA EKOLOGIK BOSHQARUV VA AUDIT.....	86
Shaymatova Nargiza Ashurovna	
NORASMIY IQTISODIYOTNING MAVJUDLIGINING NAZARIY MASALALARI VA UNI ANIQLASHNING USLUBIY YONDASHUVLARI.....	93
Alimardonov G'ayratjon Nuraliyevich	
DIGITAL TWIN-BASED DECISION SUPPORT FOR COST OPTIMIZATION AND RISK MANAGEMENT IN INFRASTRUCTURE SYSTEMS.....	99
Nelyufar Umarovna Dadabayeva	
PAXTA BO'LAKCHASINING OG'MA TO'RLI YUZA SIRTI BO'YLAB HAVO OQIMI TA'SIRIDAGI HARAKATINING MATEMATIK MODELI.....	108
Karimov Abdusamat	
АДАПТИВНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ К ВНЕШНИМ РИСКАМ И ГЕОЭКОНОМИЧЕСКИМ ТЕНДЕНЦИЯМ.....	115
Бабаджанов Шухрат Атахмович	
“TIBBIYOT BOZORINING UZLUKSIZ RIVOJLANISHI UCHUN MEKANIZMLARNI TAKOMILLASHTIRISH YONDASHUVLARI”.....	120
Abdumalikov Shoxjahon Jaloliddin o'g'li	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNING MEHNAT BOZORI RIVOJLANISHIDAGI ROLI VA BANDLIKKA TA'SIRI.....	124
Egamberdiyev Abdujabbor Xusanovich	

XORAZM VILOYATIDA ETNOGRAFIK TURIZMNI BARQAROR RIVOJLANTIRISH MEXANIZMINING AHAMIYATI	129
Ro'zimatova Shaxlo Baltaboy qizi	
THE FEAR OF MISSING OUT (FOMO) EFFECT IN ADVERTISING AND ITS NEUROPSYCHOLOGICAL IMPACT ON IMPULSE BUYING	134
Negmatov Nodir Nozimovich	
O'ZBEKISTONDA TRANSPORT XIZMATINI TASHKIL ETISHNING ASOSIY IQTISODIY KO'RSATKICHLARI VA TENDENSIYALARI TAHLILI.....	139
Aytiyeva Sevara	
TO'QIMACHILIK SANOATIDA INVESTITSION LOYIHALARNI BOSHQARISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR.....	144
Qurbonov Jasurbek Pozilovich	
YASHIL IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA O'ZBEKISTON UCHUN AHAMIYATI.....	149
Abdullayeva Matluba Nematovna, Nuriddinov Kamoliddin Faxriddin o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA KICHIK KORXONALAR RAQOBATBARDOSHLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI.....	155
Axmedov Sanjar Temur o'g'li	
POPULATION IMPACT ON CONSUMER CULTURE AND NATIONAL ECONOMIC GROWTH.....	160
Rustamov Sherov Oblokulovich	
AVTOTRANSPORT KORXONALARINING IQTISODIY KO'RSATKICHLARI TAHLILI VA ULARNI YAXSHILASHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	164
Laylo Akbarova, Komolov Adxam Dilshod o'g'li	
MODELING THE DIFFUSION OF DIGITAL BANKING ADOPTION IN UZBEKISTAN: EVIDENCE FROM TBC BANK USING THE BASS DIFFUSION MODEL AND A HYBRID REGRESSION APPROACH	169
Feruza Nabieva	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA EKOLOGIK XARAJATLARNI BUXGALTERIYA HISOBIDA AKS ETTIRISH VA BAHOLASH	176
Rabbimov Elbek Abdulloyevich, G'afforov Ilhom Ilyosjonovich, Ergashev Olloyor Furqat o'g'li	
O'ZBEKISTONNING YANGI BOZORLARGA CHIQUISHIDA FAOL MARKETING VOSITALARIDAN FOYDALANISHNING INTEGRALLASHGAN MODELI.....	183
Baqoyev Sunnatillo Burxon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA TADBIRKORLIK FAOLIYATIGA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISHNING ILMIY-KONSEPTUAL ASOSLANISHI.....	188
Salaydinov Shodiyor Nizom o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT PORTFELI SIFATINI OSHIRISH VA KREDIT RISKINI BOSHQARISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	194
Turg'unov Nodirbek Muminjanovich	
SANOAT KORXONALARI TUZILMASINI TAKOMILLASHTIRISH MEXANIZMI	198
Jabborov Elbek Erkin o'g'li	
SOLIQ STAVKALARINI TABAQALASHTIRISHNING TADBIRKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANISHGA TA'SIRI.....	202
Abduraimova Nigora Abdugapparovna	
MINTAQALAR IQTISODIY RIVOJLANISHIDAGI TAFOVUTLARNI KAMAYTIRISHNI TA'MINLASHDAGI XORIJ MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	208
Egamov Temur Muzaffarovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SANOAT KORXONALARIDA INNOVATSION FAOLIYATNI MOLYAVIY RAG'BATLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	213
Baxriddinov Nodirbek Zamirdinovich	
MINTAQA IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA XIZMATLAR SOHASINING O'RNI VA OBYEKTIV ZARURLIGI.....	217
Achilova Firuza Kurbanovna	
INVESTITSIYALARNI JALB ETISH ORQALI MAXSUS IQTISODIY ZONALARNING SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	222
Ergashev Olim	

KICHIK BIZNES INNOVATSION FAOLIYATINING RIVOJLANISHIDAGI ASOSIY TENDENSIYALAR	227
Amirov Zubaydulla Toir o'g'li	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISHDA YOSHLAR TADBIRKORLIGINING O'RNI VA AHAMIYATI	233
Isakjanova Saboxat Muhamedovna	
KORPORATIV BOSHQARUV TIZIMIDA AKSIYADORLAR HUQUQLARINI HIMOYA QILISH MEXANIZMLARINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH	238
Xakimov Uchkun Xamitovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA MILLIY MAKROIQTISODIY SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	242
Mardanova Ra'no Isakovna	
XUSUSIY VA DAVLAT SHIFOXONALARI UCHUN RAQAMLI MARKETING STRATEGIYALARINI QIYOSIY TAHLIL	246
Yakubov Temur G'anibekovich	
RAQAMLI SOG'LIQNI SAQLASH TIZIMIDA RESURS SAMARADORLIGI VA IQTISODIY NATIJADORLIK MODEL	250
Ziyodullayev Qahramon	
"MILLIY TURIZM SITUATSION-MONITORING MARKAZI" VA "YASHIL TUROPERATORLAR" FAOLIYATINI SHAKLLANTIRISH ISTIQBOLLARI	254
Toshev Akmal Salimovich	
RISK-MENEJMENT VA MOLIYAVIY BARQARORLIK O'ZARO BOG'LIQLIGINING KONSEPTUAL MODELINI SHAKLLANTIRISH TAMOYILLARI	261
Madaminov Bekzod Allayarovich	
O'ZBEKISTONDA YASHIRIN IQTISODIYOT: BAHOLASH METODOLOGIYASI, DINAMIKASI VA QISQARTIRISH ISTIQBOLLARI (1996 – 2026-YILLAR TAHLILI)	266
Djumanova Rano Fayzullayevna	
OLIY TA'LIM SIFATINI BAHOLASHDA MAJMUALI DIAGNOSTIK MODELNING AMAL QILISH XUSUSIYATLARI	272
Xo'jaxonov Ma'rufxon Xamidxonovich	
TIJORAT BANKLARI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISHNING XORIJ TAJRIBASI	278
Vafiyev Raxim Xalimjonovich	
INVESTITSIYA LOYIHALARINI KREDITLASH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI	282
Nigora Nurmatova	
BANK SEKTORINING INVESTITSIYA OQIMLARINI BOSHQARISHDAGI STRATEGIK O'RNI	287
Abdumavlonov Abdumutal Abdumajid o'g'li	
O'ZBEKISTON KORXONALARIDA UZOQ MUDDATLI MOLIYAVIY INVESTITSIYALAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISH	291
Allabergenova Nilufar Shermetovna	
O'ZBEKISTON BANK TIZIMIDA TA'MINOTLI YIRIK KREDITLAR ASOSIDA QIMMATLI QOG'OZLAR CHIQRISH ORQALI RESURS BAZASINI KENGAYTIRISH MEXANIZMLARI	298
Ahmedov Akbarali Sultonmurodovich	
"MINTAQA SANOATI SALOHİYATIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEXANIZMLARI"	306
Abdinazarov Xusan Shaymanovich	
BUDJET TASHKILOTLARI FAOLIYATIDA MAJBURIYATLAR: MAZMUNI, TURLARI VA TARKIBI	309
Jabbarova Charos Aminovna	
ATROF-MUHIT VA EKOLOGIK IQTISODIYOT: TURIZM XIZMATLARI BOZORIDA RESURLARDAN OQILONA FOYDALANISH VA UNING RAQOBATBARDOSHLIGINI TA'MINLASH	316
Alikulov Samar Abdirashidovich	
O'ZBEKISTON TURIZM INDUSTRIYASI RIVOJLANISHIDA FORSAYT TEXNOLOGIYALARINI QO'LLASH	322
Turdibekov Xasan Ibragimovich	
АНАЛИЗ ДЕБИТОРСКОЙ И КРЕДИТОРСКОЙ ЗАДОЛЖЕННОСТИ ХОЗЯЙСТВУЮЩЕГО СУБЪЕКТА	329
Камолова Феруза Кахрамоновна	

TASHQI QARZNING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI: QARZ BARQARORLIGINI BAHOLASH MODELLARI ASOSIDA O'ZBEKISTON MISOLIDA TAHLIL	333
Oliyoyrova Kumushoy Ahmad qizi, Tashmuxeamedova Yayra Atxamovna	
XO'JALIK YURITUVCHI SUBYEKTLARNING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SOLIQLARNI TARTIBGA SOLISHNING TAHLILI	339
Kudiyarov Kishibay Ramatullaevich	
KORXONALAR FAOLIYATINING IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING XORIJ TAJIRIBASI	343
Iminova Nargizaxon Akramovna	
SUG'URTA KOMPANIYALARINING TO'LOVGA QOBILIYATLILIGINI BOSHQARISHDA RISKLAR VA RISK-MENEJMENTNING O'RNI	350
Xalikulova Shirin Utkir qizi	
BUDJET TASHKILOTLARIDA BUXGALTERIYA HISOBI VA HISOBOTINI XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISHDAGI MUAMMOLAR VA KAMCHILIKLAR	354
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Xasanboyeva Muyassar Ubaydullayevna	
XUSUSIY KORXONALARDA KADRLAR MENEJMENTI SAMARADORLIGINI OSHIRISH	358
Alimova Dildora Damirovna	
BANK TRANSFORMATSIYASI TUSHUNCHASI VA UNING MENEJMENTDAGI O'RNI	363
Rajabov Oybek Panjievich	
O'ZBEKISTON OZIQ-OVQAT SANOATIDA ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINING HOZIRGI HOLATI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI	367
Eshtemirova Anora Norboy qizi	
BOZOR KONYUNKTURASIGA MOS PIYOZ YETISHTIRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'NALISHLARI	371
Sadikova Shohida Obidqul qizi	
HUDUDLARDA MAISHIY XIZMATLAR SOHASINI KLASTERLASH VA RESURS SAMARADORLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR TAHLILI	375
Normurodova Zebo Eshmaxmatovna	
XUSUSIY VA KORPORATIV TUZILMALARDA AUDITORLIK TEKSHIRUVI HAMDA AUDITORLIK XULOSASINI SHAKLLANTIRISH AMALIYOTI	380
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	
YIRIK VA KICHIK BIZNES O'RTASIDA KOOPERATSIYA MUNOSABATLARINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	385
Nasirova Kamola Alimovna	
MOLIYAVIY HISOBOTLARNING QAROR QABUL QILISH JARAYONIDAGI IQTISODIY ROLI	394
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Yahyayeva Ra'no Raximovna	
DIRECTIONS FOR IMPROVING INVESTMENT POLICY IN THE CONDITIONS OF DIGITAL ECONOMY (EXPERIENCE OF UZBEKISTAN)	400
Khatamov Nurbek Achildiyevich, Sharifi Abdul Fatah	
DAVLATNING FISKAL VA MONETAR SIYOSATI UYG'UNLIGINING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRINI BAHOLASH	405
Uralov Shavkat Maxramovich	
SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA BIZNES JARAYONLARINI AVTOMATLASHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	410
Yusubov Muzaffar Alimbayevich	
BANKLARDA RAQAMLASHTIRISH JARAYONINING MIJOZLAR QONIQLASH DARAJASIGA TA'SIRI	414
Ro'ziboyev Shuxrat Komilovich	
BOJ-TARIF SIYOSATI METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING ILMIY-AMALIY YO'NALISHLAR	418
Pardayev Ilhomjon G'ulom o'g'li	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA MOLIYAVIY BOSHQARUVNI TAKOMILLASHTIRISHDA BOSHQARUV KADRLARINING KOMPETENSIYASI	424
Mahsutaliyev Abdusalom Hasanovich	

ZIYORAT TURIZMIDA DESTINATSIYA VA GEOAXBOROT TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	433
Qosimov Jahongir Ro'ziboyevich, Suyunova Nilufar	
YEVROPA DAVLATLARIDAGI KORXONALARDA MOLIVAVIY REJALASHTIRISH AMALIYOTINING TAHLILI VA ULARDAN O'ZBEKISTON MOLIVA TIZIMIDA QO'LLASH MASALALARI	440
Pardayev Jamshid Muzaffarovich	
TASHKILOTNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYA LOYIHALARINI BOSHQARISH	446
Xasanov Odilxon Kaxxorovich	
O'ZBEKISTON TURIZM SANOATINING XALQARO RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA STRATEGIK MARKETING TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH	450
Kobilova Shozoda Timurovna, Isxakova Sarvar Ayubovna	
THE ROLE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN LABOR THEORY: EVOLUTION, CHALLENGES AND FUTURE PROSPECTS.....	456
Tukhliyev Bakhodir Adinaevich	
ОСОБЕННОСТИ ПРОЦЕССА ПЕРВОГО ПРИМЕНЕНИЯ МЕЖДУНАРОДНЫХ СТАНДАРТОВ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ В СИСТЕМЕ УЧЕТА И ОТЧЕТНОСТИ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	460
Астанов Зафар Муродуллаевич	
TA'LIM MUASSASALARIDA O'QITISH SIFATINI OSHIRISHDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR PLATFORMALARINI YARATISH VA ULARDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	466
To'xtamishева Dilrabo Shermonovna	
KICHIK VA O'RTA BIZNESNI YASHIL IQTISODIYOT TAMOIYILLARI ASOSIDA RIVOJLANTIRISHNING INNOVATSION MEXANIZMLARI	472
Norboyev Sarvar Azodovich	
MINTAQAVIY RIVOJLANISHDA INVESTITSİYALARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	476
Xatamova Manzura Ochilidiyevna, Safarov Botir Isaq o'g'li	
MAXSUS IQTISODIY ZONALARDA SOLIQ MA'MURIYATCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISHNING METODOLOGIK YONDASHUVLARI.....	482
To'rayeva Nafisa Odiljonovna	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA RAQAMLI TO'LOV TIZIMLARINI RIVOJLANTIRISHNING PUL MUOMALASI BARQARORLIGIGA TA'SIRINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.....	487
Xazratkulov O'ktamjon Xikmatullayevich	
O'ZBEKISTONDA TAKSI XIZMATLARI BOZORIDA INSTITUSIONAL ISLOHOTLARNING IQTISODIY AHAMIYATI	491
Jaloliddinov Anvar Jaloliddin o'g'li	
EKOLOGIK TANGLIK SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGIDA YERLARDAN FOYDALANISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH.....	497
Kudiyarov Aybek Alisherovich	
BANK LIKVIDLIGINI BOSHQARISHDA ZAMONAVIY METODOLOGIK YONDASHUVLAR	502
Sulaymanov Samandarboy Adhambek o'g'li	
IQTISODIY FAOLIYAT TURLARI BO'YICHA SANOAT ISHLAB CHIQARISH TARKIBIY O'ZGARISHLARNI BAHOLASH.....	509
Almardanova Farzona Tulkin qizi, Kasimov Azamat Abdurkarimovich	
QUYI AMUDARYO IQTISODIY MINTAQASI CHEGARABO'YI HUDUDLARINING TURISTIK IMKONIYATLARI.....	515
Djumabayeva Shaira Xalillayevna	
SURXONDARYO VILOYATIDA ULGURJI SAVDO HAJMI KO'RSATKICHLARINI ARIMA MODEL YORDAMIDA PROGNOZLASHTIRISH.....	522
Turotova Sohiba Djumanazarovna	
MINTAQADA INNOVATSION USULDA BALIQ YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	531
Davranov Odil Jumanazarovich	

ISHLAB CHIQARISH XARAJATLARI VA MAHSULOT TANNARXINING BOSHQARUV TAHLILINI AMALGA OSHIRISH USULLARI	538
Xamidova S.Ya.	
STRATEGIES FOR INCREASING COMPETITIVENESS IN DEVELOPING EXPORT ACTIVITIES IN SMALL ENTERPRISES.....	544
Nasridinova Shokhida Taufikovna	
SANOAT KORXONALARINI BOSHQARISHDA ILMIY-NAZARIY QARASHLAR	551
To'g'onov Ibroximxo'ja	
XUSUSIY TIJORAT BANKLARINING MOLIYAVIY RESURLARINI MUSTAHKAMLASHNING NAZARIY VA AMALIY ASOSLARI.....	555
Xolmatov Dilmurod Maxmudjonovich	
PENSIYA JAMG'ARMASI DAROMADLARI SHAKLLANISHI MASALALARI.....	562
Sherjonov Doniyor Saparbaevich	
EKSPORT VA VALYUTA OPERATSIYALARINING NAZARIY VA HUQUQIY ASOSLARI.....	566
Sobirova Xilola Rustam qizi	
SURXONDARYO VILOYATIDA AHOI JON BOSHIGA CHAKANA SAVDO AYLANMASI HAJMI KO'RSATKICHLARINI ARIMA MODEL YORDAMIDA PROGNOZLASHTIRISH.....	571
Qudratova Shahnoza Shuhrat qizi	
XO'JALIK JAMIYATLARIDA BOSHQARUV ORGANLARI FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.....	579
Valijonov Akmaljon	
XIZMATLAR IQTISODIYOTI VA UNI RIVOJLANISHNING NAZARIY ASOSLARI	584
Abduxoliqova Farangiz Abduxoliq qizi	
O'ZBEKISTONDA TRANSPORT-LOGISTIKA TIZIMI: HOZIRGI HOLATI, MUAMMOLARI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	588
Kuvandikov Shuxrat Oblokulovich, Abduxalikova Komila Abduxalikovna	
ИНТЕГРАЦИЯ МЕТОДОВ КАЛЬКУЛИРОВАНИЯ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ (АВС) И ЦЕЛЕВОГО КАЛЬКУЛИРОВАНИЯ (ТС) КАК ИНСТРУМЕНТ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА	595
Киличева Ф.Б.	
GAZ TARMOQLARINI MODERNIZATSIYA QILISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI BAHOLASH.....	601
Xamidov Xayriddin Faxritdinovich	
SOLIQ NAZORATI TIZIMI: IQTISODIY MOHIYATI, SHAKLLARI VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI.....	606
Donaboyev Dostonbek Xusan o'g'li	
УПРАВЛЕНИЕ ПРИБЫЛЬЮ ПРЕДПРИЯТИЯ КАК ФАКТОР РОСТА ЕГО ФИНАНСОВОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ	610
Агзамов Авазхон Талгатович, Алиева Сусанна Сейрановна	
NOBANK KREDIT TASHKIOTLARINING AKTIV OPERATSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MASALALARI	618
Sardor Karimov Boydulla o'g'li	
INVESTITSION JOZIBADORLIKNING IQTISODIY MOHIYATI VA INVESTITSIYA NAZARIYALARI INTEGRATSIYASI	624
Abdullayeva Nilufar Ruslanovna	
QURILISH KORXONALARINI KORPORATIV QIMMATLI QOG'OZLAR ORQALI MOLIYALASHTIRISHNING ILG'OR XORIY TAJRIBASI VA UNI QO'LLASH YO'NALISHLARI.....	630
Igitov Jurabek Kuzibekovich	

QURILISH KORXONALARINI KORPORATIV QIMMATLI QOG'OZLAR ORQALI MOLIYALASHTIRISHNING ILG'OR XORIJ TAJRIBASI VA UNI QO'LLASH YO'NALISHLARI

Igitov Jurabek Kuzibekovich

Toshkent arxitektura qurilish universiteti v.b. dosent (PhD)

Email: igitov2021@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada qurilish korxonalarini moliyalashtirishda korporativ qimmatli qog'ozlardan foydalanishning ilg'or xorij tajribalari tahlil qilingan. Qurilish sohasining yuqori kapital sig'imi, loyihalarning uzoq muddatligi va moliyaviy risklarning mavjudligi sharoitida an'anaviy bank kreditlariga muqobil moliyalashtirish manbalarining ahamiyati asoslab berilgan. Rivojlangan mamlakatlar misolida qurilish korxonalari tomonidan aksiya va obligatsiyalar chiqarish orqali investitsiya jalb qilish mexanizmlari ko'rib chiqilgan. Tahlil natijasida korporativ qimmatli qog'ozlar qurilish sohasida moliyaviy barqarorlikni ta'minlash, investitsiya faolligini oshirish hamda infratuzilmaviy loyihalarni amalga oshirishda samarali instrument ekanligi aniqlangan. Shuningdek, xorij tajribasini milliy amaliyotga moslashtirish yo'nalishlari bo'yicha xulosalar berilgan.

Kalit so'zlar: qurilish korxonalari, korporativ qimmatli qog'ozlar, aksiyalar, obligatsiyalar, kapital bozori, investitsiya, moliyalashtirish, xorij tajribasi.

Abstract. This article analyzes advanced foreign experience in financing construction enterprises through corporate securities. Given the high capital intensity, long project implementation periods, and significant financial risks inherent in the construction sector, the importance of alternative financing sources to traditional bank lending is substantiated. The study examines mechanisms for attracting investment by construction companies through the issuance of shares and corporate bonds in developed countries. The analysis demonstrates that corporate securities serve as an effective tool for ensuring financial stability, increasing investment activity, and implementing large-scale infrastructure projects in the construction sector. Based on the findings, key directions for adapting foreign experience to national practice are proposed.

Key words: construction enterprises, corporate securities, shares, bonds, capital market, investment, financing, foreign experience.

Аннотация. В данной статье анализируется передовой зарубежный опыт финансирования строительных предприятий посредством корпоративных ценных бумаг. С учётом высокой капиталоемкости, длительных сроков реализации проектов и значительных финансовых рисков, присущих строительной отрасли, обосновывается важность альтернативных источников финансирования по отношению к традиционному банковскому кредитованию. В работе рассматриваются механизмы привлечения инвестиций строительными компаниями посредством выпуска акций и корпоративных облигаций в развитых странах. Проведённый анализ показывает, что корпоративные ценные бумаги являются эффективным инструментом обеспечения финансовой устойчивости, повышения инвестиционной активности и реализации крупномасштабных инфраструктурных проектов в строительной сфере. По результатам исследования предложены основные направления адаптации зарубежного опыта к национальной практике.

Ключевые слова: строительные предприятия, корпоративные ценные бумаги, акции, облигации, рынок капитала, инвестиции, финансирование, зарубежный опыт.

KIRISH

Hozirgi global iqtisodiy sharoitda qurilish sohasi har qanday mamlakat iqtisodiyotining strategik tarmoqlaridan biri hisoblanadi. Qurilish korxonalari infratuzilmani rivojlantirish, ish o'rinlari yaratish va

investitsion faollikni oshirishda muhim rol o'ynaydi. Biroq ushbu sohaning o'ziga xos xususiyatlari — yuqori kapital sig'imi, loyihalarning uzoq muddatlilik va moliyaviy risklarning kattaligi — moliyalashtirish masalasini alohida ahamiyatli qiladi.

An'anaviy holda qurilish korxonalari asosan bank kreditlari hisobiga moliyalashtirilib kelingan. Ammo xalqaro amaliyot shuni ko'rsatadiki, bank kreditlariga ortiqcha tayanish moliyaviy barqarorlikni cheklab qo'yadi hamda korxonalarining investitsion imkoniyatlarini pasaytiradi. Shu sababli rivojlangan mamlakatlarda korporativ qimmatli qog'ozlar orqali moliyalashtirish mexanizmi keng qo'llanilmoqda.

Ushbu maqolaning maqsadi qurilish korxonalarini korporativ qimmatli qog'ozlar orqali moliyalashtirishning ilg'or xorij tajribalarini tahlil qilish va ularni milliy amaliyotda qo'llash yo'nalishlarini asoslab berishdan iborat. Maqolada xorijiy tajriba misolida ushbu moliyalashtirish usulining afzalliklari, cheklovlari va rivojlanish istiqbollari ko'rib chiqiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Kapital bozorida muomalaga chiqariladigan korporativ qimmatli qog'ozlar iqtisodiy subyektlar tomonidan emissiya qilinadigan moliyaviy instrumentlar sifatida namoyon bo'ladi. Ushbu qimmatli qog'ozlar asosan aksiyadorlik jamiyatlari, mas'uliyati cheklangan jamiyatlar, yirik kompaniyalar va korporatsiyalar tomonidan chiqarilib, ularning investitsiya ehtiyojlarini qondirish va moliyaviy barqarorligini ta'minlashga xizmat qiladi. Shu jihatdan korporativ qimmatli qog'ozlar korxonalarini, jumladan qurilish sohasida faoliyat yurituvchi subyektlarni moliyalashtirishda muhim o'rin tutadi.

Xorijiy ilmiy adabiyotlarda korporativ qimmatli qog'ozlarning iqtisodiy mohiyati, ularning korxonalar faoliyatidagi o'rni va moliyaviy qarorlarga ta'siri keng yoritilgan. Xususan, Uilyam L. Keri o'z tadqiqotlarida korporativ huquq va federalizm o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni tahlil qilar ekan, qimmatli qog'ozlarning korporatsiyalar faoliyatidagi funksional ahamiyatiga alohida e'tibor qaratadi. Uning fikricha, korporativ qimmatli qog'ozlar korxonalarining moliyaviy strategiyasini shakllantirishda va kapital tuzilmasini optimallashtirishda muhim vosita hisoblanadi.

Korporativ moliya sohasidagi fundamental tadqiqotlardan biri bo'lgan R. Brili, S. Mayers va F. Allenlarning ishlarida qimmatli qog'ozlar korxonalar tomonidan investitsiya jalb qilish va kapital qiymatini oshirish vositasi sifatida talqin etiladi. Ularning qarashlariga ko'ra, aksiya va obligatsiyalar chiqarish orqali kompaniyalar o'z moliyaviy risklarini taqsimlashi, uzoq muddatli resurslarga ega bo'lishi mumkinligi ta'kidlanadi. Ushbu yondashuv qurilish korxonalari uchun ayniqsa dolzarb bo'lib, yirik va uzoq muddatli loyihalarni amalga oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

L. Xenchel tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda korporativ qimmatli qog'ozlar investitsiyalarni jalb qilishning eng samarali va jozibador usullaridan biri sifatida baholanadi. Muallif korporativ qimmatli qog'ozlar orqali moliyalashtirish kompaniyalarga bozor mexanizmlaridan foydalangan holda kapitalni erkin jalb qilish imkonini berishini asoslab beradi. Bu holat qurilish sohasidagi investitsion faollikni oshirish nuqtayi nazaridan alohida ahamiyatga ega. Bundan tashqari, J. Koks, R. Hillman, D. Lanjevort va A. Liptonlarning ilmiy ishlarida korporativ qimmatli qog'ozlarni tartibga solish, ularning huquqiy va institutsional asoslari keng yoritilgan. Mualliflar korporativ qimmatli qog'ozlardan foydalanish jarayonida shaffoflik, investorlar huquqlarini himoya qilish va bozor intizomining ahamiyatini ta'kidlaydilar. Bu jihatlar qurilish korxonalarining kapital bozoriga chiqishida muhim shart hisoblanadi.

Mahalliy ilmiy tadqiqotlarda esa asosan qimmatli qog'ozlar bozorining umumiy rivojlanishi, aksiya va obligatsiyalarning alohida turlari, shuningdek, so'nggi yillarda milliy fond bozorida amalga oshirilgan islohotlar, jumladan IPO va SPO jarayonlari tahlil qilingan. Biroq mavjud tadqiqotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, korporativ qimmatli qog'ozlarni yaxlit iqtisodiy kategoriya sifatida, ayniqsa qurilish korxonalarini moliyalashtirish nuqtayi nazaridan o'rganishga bag'ishlangan ilmiy ishlar yetarli darajada emas.

Shu bois, qurilish korxonalarini korporativ qimmatli qog'ozlar orqali moliyalashtirishning ilg'or xorij tajribasini o'rganish va uni milliy amaliyotga moslashtirish masalalarini tadqiq etish mazkur maqolaning ilmiy ahamiyatini belgilaydi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu maqolada tadqiqotning metodologik asosi sifatida qiyosiy tahlil, mantiqiy umumlashtirish va sistemali yondashuv usullaridan foydalanildi. Birinchi bosqichda korporativ qimmatli qog'ozlar orqali moliyalashtirishning nazariy asoslari tahlil qilinib, qurilish sohasiga xos moliyaviy xususiyatlar — kapital sig'imi, uzoq sikl va risklar — ajratib olindi. Ikkinchi bosqichda rivojlangan mamlakatlarda qurilish va infratuzilma loyihalarini moliyalashtirish amaliyotida qo'llaniladigan aksiya, korporativ obligatsiya va loyihaga bog'langan instrumentlar tajribasi qiyosiy o'rganildi. Uchinchi bosqichda xorij amaliyotidan kelib chiqib, milliy sharoitda qo'llash imkoniyatiga ta'sir qiluvchi shartlar baholanib, amaliy takliflar shakllantirildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Qurilish korxonalarini moliyalashtirishda korporativ qimmatli qog'ozlarning o'rni deganda korporativ qimmatli qog'ozlar — aksiyalar va obligatsiyalar — korxonalar uchun uzoq muddatli moliyaviy resurslarni jalb qilishning muhim vositasi hisoblanadi. Qurilish sohasida bu instrumentlar ayniqsa dolzarb, chunki yirik loyihalarni amalga oshirish katta hajmdagi mablag'larni uzoq vaqt davomida jalb etishni talab qiladi.

Aksiya chiqarish orqali moliyalashtirish korxona ustav kapitalini oshirish imkonini beradi va qarz yukini ko'paytirmasdan investitsiya jalb qilishga xizmat qiladi. Obligatsiyalar esa qurilish korxonalariga aniq muddat va belgilangan shartlar asosida resurs olish imkonini yaratadi. Xorijiy amaliyotda aynan obligatsiyalar qurilish loyihalarini moliyalashtirishda eng ko'p qo'llaniladigan instrument hisoblanadi.

Rivojlangan mamlakatlar tajribasi qurilish korxonalarini korporativ qimmatli qog'ozlar orqali moliyalashtirish samarali mexanizm ekanligini ko'rsatadi. Xususan, AQSh va Yevropa mamlakatlarida infratuzilma va qurilish loyiholari uchun maxsus korporativ obligatsiyalar chiqarish amaliyoti keng tarqalgan.

Yevropa Ittifoqi davlatlarida qurilish sohasida "loyiha obligatsiyalari" qo'llanilib, ular muayyan qurilish obyekti yoki infratuzilma loyihasiga bog'lanadi. Bu esa investorlar uchun shaffoflikni oshiradi va risklarni aniq baholash imkonini beradi. Shu bilan birga, so'nggi yillarda "yashil obligatsiyalar" orqali ekologik va energiya samarador qurilish loyihalarini moliyalashtirish tendensiyasi kuchaymoqda.

Osiyo mamlakatlarida, jumladan Yaponiya va Janubiy Koreyada, davlat tomonidan korporativ qimmatli qog'ozlar bozorini qo'llab-quvvatlash orqali qurilish kompaniyalarining investitsion faolligi oshirilmoqda. Ayrim hollarda davlat kafolatiga ega obligatsiyalar chiqarilib, xususi investorlarni jalb qilishga erishilmoqda.

Xorijiy mamlakatlar amaliyotida korporativ qimmatli qog'ozlar o'tmishda ham, bugun ham moliya bozorlarining eng muhim hamda eng faol savdo qilinadigan instrumentlari qatorida turibdi. Ayniqsa, aksiyalar bozori korporativ sektor uchun kapital jalb qilishning asosiy yo'nalishi sifatida shakllangan. 2020–2024-yillar davomida dunyodagi TOP birjalarning faqat aksiyalar segmentida 14 658 ta kompaniya listingdan o'tgani qayd etiladi (1-jadval). Bu holat aksiyalar bozorining likvidligi yuqoriligi, korporativ boshqaruv standartlari va investorlar bazasining kengligi bilan izohlanadi (1-jadval).

1-jadval. Dunyoning "TOP" fond birjalarida yangi listingdan o'tgan kompaniyalar soni (aksiya bozori bo'yicha)¹

Birjalar nomi	2020 yil	2021 yil	2022 yil	2023 yil	2024 yil
Hong Kong Exchanges and Clearing	154	98	90	73	68
LSE Group (London Stock Exchange)	0	138	75	31	35
Nasdaq – US	288	533	271	276	312
National Stock Exchange of India	23	155	145	227	246
NYSE	71	433	119	108	121
Shanghai Stock Exchange	1420	2015	1970	2122	2185
Shenzhen Stock Exchange	161	232	189	133	141
Jami:	2117	3604	2859	2970	3108

1-jadval ma'lumotlari 2020–2024-yillar davomida global fond bozorlarida aksiyalar segmenti orqali korporativ sektorni moliyalashtirish faolligi yuqori darajada saqlanib qolganini ko'rsatadi. Ayniqsa, 2021-yilda pandemiyadan keyingi tiklanish jarayonlari natijasida yangi listinglar soni keskin oshgani kuzatiladi. 2022–2023-yillarda geosiyosiy noaniqliklar, inflyatsiya bosimi va pul-kredit siyosatining qat'iylashuvi natijasida listing faolligi nisbatan pasaygan bo'lsa-da, 2024-yilda qayta tiklanish tendensiyasi namoyon bo'lmoqda. 2024-yilda yangi listinglar soni jami 3 108 tani tashkil etib, 2023-yilga nisbatan o'sish kuzatilgan. Ayniqsa, Xitoy fond birjalari (Shanghai va Shenzhen) hamda AQSh bozorlari (Nasdaq va NYSE) aksiyalar bozoridagi faollikni saqlab qolgan. Bu holat aksiyalar bozorining global miqyosda korporativ korxonalar, jumladan qurilish va infratuzilma sohasida faoliyat yurituvchi kompaniyalar uchun kapital jalb qilishda asosiy instrument sifatida qolib kelayotganini tasdiqlaydi.

Yuqoridagi tendensiyalar qurilish korxonalari uchun ham muhim ahamiyatga ega, chunki yirik qurilish va infratuzilmaviy loyihalarni amalga oshirishda aksiyalar bozori orqali uzoq muddatli kapital jalb qilish imkoniyatlari kengaymoqda. Ayniqsa, bozordagi tiklanish sharoitida qurilish kompaniyalari uchun IPO va qo'shimcha emissiyalar strategik moliyalashtirish manbai sifatida namoyon bo'lmoqda.

Shu bilan birga, korporativ obligatsiyalar bozorida listingga kiruvchi emitentlar soni odatda aksiyalar segmentiga nisbatan pastroq bo'ladi. Bunda sabablar sifatida qarz instrumentlariga qo'yiladigan qat'iy talablar

¹ World Federation of Exchanges (WFE) sayti ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tayyorlandi. Ma'lumotlar 2025-yil 1-yanvar holatiga ko'ra olingan. <https://www.world-exchanges.org/our-work/statistics>

(reyting, prospekt, kovenantlar, qarz yuki limitlari), shuningdek emitentning doimiy to'lov qobiliyatini baholashdagi yuqori talabchanlikni ko'rsatish mumkin. Mazkur davrda dunyoning eng yirik fond birjalari qatoriga kiruvchi faqat 3 ta birjada korporativ obligatsiyalar bo'yicha yangi listinglar amalga oshirilgani ta'kidlanadi (2-jadval).

2-jadval. Dunyo "TOP" fond birjalarida yangi listingdan o'tgan (listingga kirgan) korporativ obligatsiyalar soni²

Birjalar nomi	2020 yil	2021 yil	2022 yil	2023 yil	2024 yil	2025 yil
Hong Kong Exchanges and Clearing	430	508	368	222	153	214
National Stock Exchange of India	1 418	1 102	1 114	1 177	982	1 101
Shenzhen Stock Exchange	2 629	2 844	2 922	3 076	2 987	3 215
Jami:	4 477	4 454	4 404	4 475	4 122	4 530

2-jadval ma'lumotlari korporativ obligatsiyalar bozorida 2020–2025-yillar davomida yangi listinglar soni bo'yicha tendensiyalarni aks ettiradi. 2020–2021-yillar davrida qayta tiklanish jarayoni bilan birga listing faolligi yuqori bo'lgan bo'lsa, 2022–2023-yillarda geosiyosiy va makroiqtisodiy to'siqlar ta'sirida soni biroz pasaygan. 2024-yilda tendensiya barqarorlashgan, 2025-yilda esa yana o'sish qayd etildi.

Shuningdek, Shenzhen fond birjasi 2025-yil yakunlariga ko'ra korporativ obligatsiyalar bo'yicha eng yuqori faollikni saqlab qoldi, bunda listinglar soni 3 215 tani tashkil etdi. NSE India ham 2025-yilda salkam 1 101 ta yangi korporativ obligatsiyani listingga kiritdi.

HKEXda 2025-yilda yangi listinglar soni 214 taga oshdi, bu bozordagi barqarorlik va investorlar qiziqishining qaytishidan dalolat beradi.

Jami ko'rsatkich bo'yicha 2025-yilda dunyo birjalarida 4 530 ta yangi korporativ obligatsiya listingga kirgani qayd etildi, bu 2024-yilga nisbatan sezilarli o'sishni ko'rsatadi va global korporativ qarz bozori faolligining qayta tiklanganini anglatadi.

Yuqoridagi jadvaldan kelib chiqib, quyidagilarni qayd etib o'tmoqchiman:

- ❖ korporativ obligatsiyalar bozori ham aksiyalar segmenti kabi strategik moliyalashtirish instrumenti sifatida o'z rolini saqlab qolmoqda;

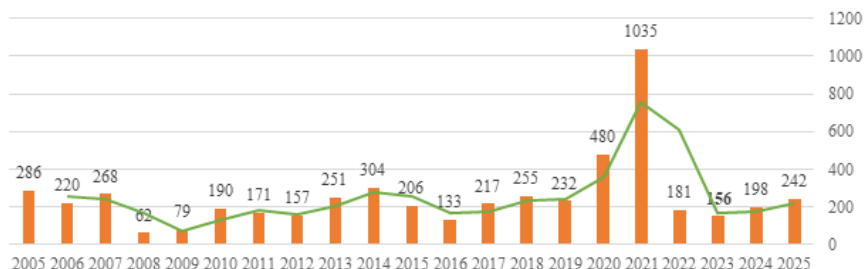
- ❖ 2025-yilda rivojlangan va rivojlanayotgan bozorlarda korporativ qarzlar bo'yicha investor qiziqishi yana kuchaygan;

- ❖ qurilish va infratuzilma loyihalari uchun barqaror moliyalashtirish manbaiga talab saqlanmoqda.

So'nggi yillarda esa global kapital bozorlarida bir vaqtning o'zida ikki tendensiya kuchaymoqda. Birinchidan, birjalar miqyosida listingdagi kompaniyalar soni juda katta bo'lib qolmoqda. Ikkinchidan, bozor ishtirokchilari sifat talablarini oshirib, "yuqori sifatli emitentlar" uchun qayta moliyalashtirish imkoniyatlarini yengillashtirish yo'lidan bormoqda. Masalan, Jahon birjalari federatsiyasi ma'lumotlariga ko'ra, 2024-yilda global miqyosda listingdagi kompaniyalar soni 53 710 tani tashkil etgan.

Qarz bozorlari kesimida ham faollik o'sishi kuzatilmoqda: 2026-yil fevralida Xitoyning Shanxay, Shenchjen va Pekin birjalari "sifatli listingdagi kompaniyalar" uchun qayta moliyalashtirish jarayonlarini qo'llab-quvvatlashga qaratilgan choralarni e'lon qildi (xususan, konvertatsiyalanuvchi obligatsiyalar va xususiy joylashtirish orqali mablag' jalb qilish imkoniyatlarini kengaytirish).

Qo'shimcha ravishda, barqaror moliya ("sustainable finance") segmenti ham jadal o'smoqda: 2025-yilning birinchi yarmida global barqaror obligatsiyalar emissiyasi qariyb 600 mlrd AQSh dollariga yaqinlashgani va yil yakunlari bo'yicha 1 trln dollardan oshib ketishi ehtimoli qayd etilgan. Bu tendensiya qurilish va infratuzilma loyihalarida "yashil" moliyalashtirish instrumentlari ulushi ortib borayotganini ko'rsatadi (1-rasm).

1-rasm. Fond birjalarida IPO orqali listingdan o'tgan kompaniyalar soni³

2 World Federation of Exchanges (WFE) sayti ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tayyorlandi. Ma'lumotlar 2026-yil 1-yanvar holatiga.

3 <https://stockanalysis.com/ipos/statistics/> sayti ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tayyorlandi

Shuningdek, ma'lumotlarga ko'ra, kompaniyalarning fond bozoriga IPO orqali kirib kelish faolligi uzoq muddatli dinamikada turli bosqichlarni boshdan kechirgan. 2008–2009-yillarda global moliyaviy inqiroz ta'sirida IPOlar soni keskin kamaygan bo'lsa, 2010–2014-yillarda bozorda nisbatan barqaror tiklanish kuzatilgan.

2020–2021-yillarda pandemiya sharoitiga qaramasdan, global likvidlikning oshishi va pul-kredit siyosatining yumshatilishi natijasida IPO faolligi tarixiy eng yuqori darajaga chiqqan. Ayniqsa, 2021-yilda IPO orqali listingdan o'tgan kompaniyalar soni 1 035 tani tashkil etgan.

Biroq 2022–2023-yillarda geosiyosiy beqarorlik, inflyatsiya bosimi va foiz stavkalarining oshishi natijasida IPO bozorida sezilarli pasayish kuzatilgan. 2024-yildan boshlab esa bozorda ehtiyotkor tiklanish tendensiyasi shakllanib, 2025-yil yakunlariga ko'ra IPO orqali listingdan o'tgan kompaniyalar soni 242 tani tashkil etgan. Bu holat global kapital bozorlarida barqarorlashuv jarayonlari boshlanganini hamda korporativ sektorda, jumladan qurilish va infratuzilma sohalarida kapital jalb qilishga bo'lgan qiziqish qayta tiklanayotganini ko'rsatadi.

Ushbu tendensiyalar qurilish korxonalari uchun ham muhim bo'lib, IPO orqali moliyalashtirish yirik loyihalarni amalga oshirishda uzoq muddatli kapital jalb qilishning samarali instrumenti sifatida namoyon bo'lmoqda (3-jadval).

3-jadval. IPO bo'yicha listingdan o'tgan kompaniyalar soni (tarmoqlar kesimida)⁴

Tarmoqlar	Listinglar soni (IPO)			Tushum, \$ mlrd.		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Sanoat korxonalari	265	278	301	26.5	28.9	31.4
Qurilish korxonalari	118	134	156	14.2	16.8	19.5
Texnologiya	264	251	273	32.2	34.6	38.1
Iste'mol tovarlari	224	239	262	16.3	18.7	22.9
Boshqalar	293	305	318	21.9	23.4	24.8

2024–2025-yillar ko'rsatkichlari xalqaro IPO bozori tendensiyalari va tarmoqlar kesimidagi ochiq tahliliy hisobotlar asosida baholangan (estimate) hisoblanadi. 3-jadval ma'lumotlari IPO bozorida tarmoqlar kesimidagi faollikning bosqichma-bosqich tiklanayotganini ko'rsatadi. Jumladan, qurilish korxonalari alohida tarmoq sifatida ajratib ko'rsatilganda, 2023–2025-yillar davomida ushbu sohada IPO orqali listingdan o'tgan kompaniyalar soni barqaror o'sish tendensiyasiga ega ekani aniqlanadi.

Qurilish korxonalari bo'yicha IPOlar soni 2023-yilda 118 tani tashkil etgan bo'lsa, 2025-yilga kelib ushbu ko'rsatkich 156 taga yetgan. Shu bilan birga, jalb qilingan kapital hajmi ham 14,2 mlrd AQSh dollaridan 19,5 mlrd dollargacha oshgan. Bu holat qurilish sohasida infratuzilmaviy loyihalar, "yashil qurilish" va energiya samarador obyektlarga bo'lgan investitsiya qiziqishining ortib borayotgani bilan izohlanadi.

Umuman olganda, sanoat va qurilish tarmoqlarida IPO faolligining o'sishi kapital bozorining real sektorni, ayniqsa uzoq muddatli va kapital sig'imi yuqori bo'lgan loyihalarni moliyalashtirishdagi rolini yanada kuchaytirayotganini ko'rsatadi. Qurilish korxonalarining IPO bozorida alohida tarmoq sifatida faollashuvi korporativ qimmatli qog'ozlar orqali moliyalashtirish mexanizmlarining ushbu sohada ham samarali ishlayotganini tasdiqlaydi (4-jadval).

4-jadval. TOP sanoat va qurilish kompaniyalarining bozor kapitallashuvi bo'yicha dunyo reytinglaridagi o'rni⁵

Reytingdagi o'rni	Kompaniya nomi (tikeri)	Bozor kapitallashuvi, \$ mlrd	Bir aksiyasining bozor qiymati, \$	Joylashgan mamlakati	Tarmoq
10	Taiwan Semiconductor Manufacturing Co. (TSMC)	742.3	148.6	Tayvan	Sanoat / texnologiya
12	Tesla Inc. (TSLA)	682.4	215.3	AQSh	Sanoat
21	Samsung Electronics (SSNLF)	389.6	58.2	Janubiy Koreya	Sanoat
27	Toyota Motor Corp. (TM)	318.9	236.7	Yaponiya	Sanoat

4 EY Global IPO Trends 2025. https://assets.ey.com/content/dam/ey-sites/ey-com/en_gl/topics/ipo/ey-global-ipo-trends

5 <https://companiesmarketcap.com/manufacturing/largest-manufacturing-companies-by-market-cap/> sayti ma'lumotlari asosida muallif tomonidan tayyorlandi

38	Vinci S.A. (DG.PA)	146.5	132.4	Fransiya	Qurilish / infratuzilma
45	Intel Corp. (INTC)	198.2	47.9	AQSh	Sanoat
52	Caterpillar Inc. (CAT)	175.8	336.2	AQSh	Qurilish texnikasi
71	Union Pacific Corp. (UNP)	158.7	262.1	AQSh	Sanoat
79	ACS Group (ACS. MC)	121.9	39.8	Ispaniya	Qurilish
88	Boeing Co. (BA)	132.5	221.4	AQSh	Sanoat

4-jadval ma'lumotlari 2025-yil yakunlariga ko'ra sanoat bilan bir qatorda qurilish korxonalarining ham global bozor kapitallashuvi reytinglarida muhim o'rin egallab borayotganini ko'rsatadi. Ayniqsa, China State Construction Engineering Corporation, Vinci Group, China Railway Group va ACS Group kabi yirik qurilish kompaniyalarining TOP reytinglarga kirishi ushbu tarmoqning kapital bozoridagi salmoqli rolini tasdiqlaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, olib borilgan tahlillar shuni ko'rsatadiki, qurilish korxonalarini korporativ qimmatli qog'ozlar orqali moliyalashtirish ilg'or va samarali mexanizm hisoblanadi. Xorij tajribasi aksiyalar va korporativ obligatsiyalar orqali moliyalashtirish qurilish sohasida investitsiya faolligini oshirish, moliyaviy barqarorlikni ta'minlash va yirik infratuzilmaviy loyihalarni amalga oshirishda muhim ahamiyat kasb etishini tasdiqlaydi. Bunday moliyalashtirish modeli qurilish korxonalariga "uzoq pul" jalb qilish, loyiha muddatlarini moliyaviy jihatdan barqaror qoplash, bank kreditlariga ortiqcha qaramlikni kamaytirish va investitsiya resurslarini diversifikatsiya qilish imkonini beradi. Shu bilan birga, korporativ qimmatli qog'ozlar orqali moliyalashtirishning to'liq ishlashi bir qator institutsional va tashkiliy shartlarga bog'liq. Avvalo, qurilish korxonalarida korporativ boshqaruv standartlari, moliyaviy hisobotning shaffofligi va axborot oshkor etish tizimi yetarli darajada shakllanmas ekan, investorlar ishonchi past bo'lib qolishi mumkin. Ikkinchidan, kapital bozori infratuzilmasining, birja mexanizmi, kliring va depozitariy tizimi, reyting va audit institutlari, anderryting xizmatlari rivojlanmaganligi emissiya jarayonini qimmatlashtirishi yoki uning samaradorligini pasaytirishi ehtimoli mavjud. Uchinchidan, qurilish sohasiga xos risklar narxlar o'zgarishi, ta'minot zanjiridagi uzilishlar, loyiha muddatining cho'zilishi, qimmatli qog'ozlar shartlari va investorlar talablari alohida hisobga olinishi zarur. Shu munosabat bilan, qurilish sohasi uchun mos moliyalashtirish instrumentlarini ishlab chiqish va ularni huquqiy jihatdan qo'llab-quvvatlash ustuvor vazifalardan hisoblanadi. Xususan, qurilish loyihalari uchun maqsadli korporativ obligatsiyalar, loyiha obligatsiyalari, shuningdek, "yashil iqtisodiyot" talablari kuchayib borayotgan sharoitda energiya samarador va ekologik barqaror ob'ektlarni moliyalashtirishga qaratilgan "yashil obligatsiyalar" kabi mexanizmlarni joriy etish amaliy ahamiyatga ega. Bunda emissiyadan tushgan mablag'larning maqsadli yo'naltirilishi, monitoring va hisobdorlik mexanizmlarini kuchaytirish investorlar uchun ishonchni oshiradi hamda bozor intizomini mustahkamlaydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Brealey R., Myers S., Allen F. Principles of Corporate Finance. – New York : McGraw-Hill, 2020. – 960 p.
2. Fabozzi F. J. Bond Markets: Analysis and Strategies. – London : Pearson, 2019. – 720 p.
3. Ross S. A., Westerfield R. W., Jordan B. D. Fundamentals of Corporate Finance. – New York : McGraw-Hill, 2021. – 640 p.
4. Geltner D., Miller N. Commercial Real Estate Analysis and Investments. – Boston : Cengage Learning, 2018. – 640 p.
5. OECD. Corporate Bond Markets in a Time of Unconventional Monetary Policy. – Paris : OECD Publishing, 2020. – 180 p.
6. World Bank. Infrastructure Finance and Capital Markets. – Washington, DC : World Bank Publications, 2019. – 210 p.
7. Yescombe E. R. Public-Private Partnerships: Principles of Policy and Finance. – London : Elsevier, 2018. – 560 p.
8. Mishkin F. S. The Economics of Money, Banking and Financial Markets. – Boston : Pearson, 2020. – 720 p.
9. Fabozzi F. J., Modigliani F. Capital Markets: Institutions and Instruments. – New Jersey : Prentice Hall, 2019. – 580 p.
10. European Investment Bank. Financing Construction and Infrastructure Projects. – Luxembourg : EIB, 2021. – 150 p.
11. International Monetary Fund. Global Financial Stability Report. – Washington, DC : IMF, 2022. – 190 p.
12. Damodaran A. Investment Valuation: Tools and Techniques for Determining the Value of Any Asset. – New York : Wiley, 2012. – 992 p.
13. Saunders A., Cornett M. M. Financial Institutions Management. – New York : McGraw-Hill, 2019. – 720 p.
14. Asian Development Bank. Capital Market Development and Infrastructure Financing. – Manila : ADB, 2020. – 170 p.
15. Sharpe W. F., Alexander G. J., Bailey J. V. Investments. – New Jersey : Prentice Hall, 2018. – 840 p.
16. Hull J. C. Risk Management and Financial Institutions. – Hoboken : Wiley, 2021. – 720 p.
17. OECD. Green Bonds and Infrastructure Financing. – Paris : OECD Publishing, 2021. – 160 p.

18. Yescombe E. R. Project Finance in Construction. – London : Academic Press, 2019. – 480 p.
19. World Economic Forum. The Role of Capital Markets in Infrastructure Development. – Geneva : WEF, 2020. – 130 p.
20. Levine R. Financial Development and Economic Growth. – Cambridge : MIT Press, 2018. – 420 p.
21. Cary W. L. Federalism and Corporate Law: Reflections upon Delaware. Yale Law Journal. – 1974. – Vol. 83, № 4. – P. 663–705.
22. Hentschel L. Investments: An Introduction. – 2008. – 430 p.
23. Cox J. D., Hillman R. W., Langevoort D. C., Lipton A. M. Securities Regulation: Cases and Materials. – 10th ed. – 2021. – 1100 p.
24. Brigham E. F., Ehrhardt M. C. Financial Management: Theory and Practice. – Boston : Cengage Learning, 2016. – 880 p.
25. DeMarzo P. M., Berk J. B. Corporate Finance. – Pearson, 2013. – 600 p.
26. Myers S. C., Majluf N. S. Corporate financing and investment decisions when firms have information that investors do not have. Journal of Financial Economics. – 1984. – Vol. 13, № 2. – P. 187–221.
27. Miller M. H., Modigliani F. The cost of capital, corporation finance and the theory of investment. The American Economic Review. – 1958. – Vol. 48, № 3. – P. 261–297.
28. Stiglitz J. E., Weiss A. Credit rationing in markets with imperfect information. The American Economic Review. – 1981. – Vol. 71, № 3. – P. 393–410.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
